

Teorie ošetřovatelství 1, 2
Otázky ke zkoušce

Akademický rok: 2019/2020
Bakalářský studijní program: Ošetřovatelství, Specializace ve zdravotnictví
Studijní obor: **Všeobecná sestra, Zdravotnický záchranář**

- 1) Ošetřovatelství jako vědní obor. Kompetence nelékařských zdravotnických pracovníků.**
Definice a cíle ošetřovatelství. Základní a aplikované obory ošetřovatelství. Vztah ošetřovatelství k jiným vědním disciplínám. Východiska pro ošetřovatelství. Charakteristické rysy ošetřovatelství. Kompetence nelékařských zdravotnických pracovníků (pozn. dle studovaného oboru). Struktura kompetencí všeobecné sestry dle ICN.
- 2) Koncepte českého ošetřovatelství.**
Historické okolnosti a důvody vzniku koncepte ošetřovatelství. Koncepte ošetřovatelství z roku 1998. Koncepte ošetřovatelství z roku 2004 (členění koncepte ošetřovatelství a jednotlivá charakteristika).
- 3) Historické souvislosti nelékařských zdravotnických oborů.**
Vývojové linie ošetřovatelství (neprofesionální či lidové ošetřovatelství, charitativní ošetřovatelství, profesionální ošetřovatelství) a jejich charakteristika. Faktory ovlivňující rozvoj ošetřovatelství (konkrétní aplikace) a význam historie pro současnost.
- 4) Historické souvislosti spojené se vzděláváním.**
Historický vývoj vzdělávání v ošetřovatelství a profesních sdružení do konce 20. století. Osobnosti spojené se vzděláváním.
- 5) Vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků.**
Vzdělávání ve 21. století (kvalifikační, specializační, celoživotní), charakteristika a legislativa. Směrnice a doporučení pro vzdělávání v ošetřovatelství (včetně WHO). Národní registr zdravotnických pracovníků.
- 6) Mezinárodní aktivity směřující k transformaci ošetřovatelství.**
Základní historické rezoluce WHO. Mezinárodní konference v Alma-Atě. Globální strategie zdraví pro všechny do roku 2000. Evropská strategie péče o zdraví. Program EUROHEALTH. Zdraví 21. Zdraví 2020. Mnichovská deklarace. Boloňský proces: Pražská deklarace, Berlínská deklarace a další.
- 7) Národní a mezinárodní organizace související s nelékařskými zdravotnickými obory.**
Charakteristika a důvody vzniku profesních organizací a jejich význam pro rozvoj oboru nelékařských zdravotnických oborů. Národní a mezinárodní profesní organizace (zejména ČAS, Komora záchranářů ZZS ČR, POUZP, NCONZO, Česká resuscitační rada, ICN, EFN, ACENDIO, ENRF) a WHO.
- 8) Metodologie ošetřovatelství.**
Ošetřovatelský proces a jeho historie. Fáze ošetřovatelského procesu a jejich charakteristika. Aliance 3N.
- 9) Dokumentování ošetřovatelského procesu. Interpersonální model Gordon.**
Charakteristika, legislativní rámec. Povinná mlčenlivost, informovaný souhlas, ochrana osobních dat. Charakteristika modelu M. Gordon: Model funkčních vzorců zdraví.

10) Management v nelékařských zdravotnických oborech.

Management v ošetrovatelství a ošetrovatelský management. Cíle a funkce managementu a jejich charakteristika. Tým a jeho charakteristika. Úrovně řízení. Manažerská pyramida. Metody (systémy) poskytování ošetrovatelské péče.

11) Systémy poskytování a financování zdravotní péče. Prevence.

Primární, sekundární a terciární zdravotní péče. Modely zdravotnických systémů. Systém zdravotního pojištění v České republice. Financování zdravotní péče.

12) Osobnost a role nelékařských zdravotnických pracovníků, edukace v nelékařských zdravotnických oborech.

Osobnost, role a image nelékařských zdravotnických pracovníků. Manažerské role. Edukace v nelékařských zdravotnických oborech (pojmový aparát a edukační proces).

13) Výzkum v nelékařských zdravotnických oborech, Evidence-based practice.

Ošetrovatelský výzkum a výzkum v ošetrovatelství. Pojmový aparát (metodologie, metodika, metoda a technika aj.). Evidence-based practice. Druhy výzkumu a historie ošetrovatelského výzkumu. Fáze výzkumu. Metody a techniky výzkumu. Etické principy vědecké práce v nelékařských zdravotnických oborech.

14) Etika v nelékařských zdravotnických oborech.

Etika, morálka a etické teorie. Principy etiky. Etické kodexy. Etické problémy v nelékařských zdravotnických oborech (práva a povinnosti pacientů, eutanázie, dříve vyslovená přání, transplantace).

15) Management a řízení kvality v nelékařských zdravotnických oborech.

Definice kvality. Dimenze, podmínky a předmět kvality. Indikátory kvality a jejich dělení. Nástroje zajištění a měření kvality: standardy (charakteristika, historické souvislosti, dělení), ošetrovatelský audit (charakteristika a dělení), akreditace.

16) Management rizik, nežádoucí události. Pochybení a sankce v nelékařských zdravotnických oborech.

Řízení rizik. Fáze řízení rizik (identifikace, vyhodnocení – bezpečnostní vizita, FMEA, RCA, zvládnutí, monitoring). Pochybení při poskytování zdravotní péče. Nežádoucí události (charakteristika, klasifikace). Druhy pochybení. Resortní bezpečnostní cíle. Právní odpovědnost nelékařských zdravotnických pracovníků.

17) Koncepční modely a teorie v ošetrovatelství. Humanistický model Nightingal a Henderson.

Terminologie. Metaparadigma, paradigma či koncepční model, teorie a jejich charakteristika. Užší kategorizace koncepčních modelů v ošetrovatelství. Charakteristika modelu F. Nightingal: Moderní ošetrovatelství. Charakteristika modelu V. Henderson: Teorie základní ošetrovatelské péče.

18) Multikulturní a transkulturní ošetrovatelství. Model Leininger, Giger a Davidhizar.

Multikulturalismus a transkulturalismus (charakteristika, význam, cíle a zásady). Pojmový aparát (kultura, kulturní cibule, kulturní šok, emigrace, imigrace, imigrace). Charakteristika modelu M. Leininger: Teorie transkulturní péče. Charakteristika modelu Giger a Davidhizar: Model kulturně ohleduplné a uzpůsobené péče.

V Liberci 25. února 2020

